

Nepredviđeni se dopisi ne čekaju. Pripremana se pisma, oglašiti itd. tiskaju po običnom cenzuru ili po dozvoli. Isto tako je sa priklad. Novci se šalju poštarskom uplatnicom (assegno postale) na administraciju „Naše Sloge“. Ima, presime i najbližu pošta valja točno označiti.

Komun list nedođe na vrijeme, neka to javi odpravničtva u otvorena pisma, sa kojom se na plaća poštine, ako se izravna napiše: „Reklamacija“.

NAŠA SLOGA

Izlazi svakog četvrtka na cijelom azku.

Dopisi se nevrtađu ako se ne čekaju.

Nabijegoval listovi se neprimaju. Predplata u poštarnom stoji 12 for., za seljake 2 for. na godinu. Razmjerno for. 2/3 i 1 za pol godinu. Izvan carovine više poština.

Na male jedak broj 5 nevl.

Uredništvo i administracija nalazi se u Via Farneto br. 14.

Poučni, gospodarski i politički list.

Slogom rastu mala ctvrti, a sastoga sve pokvari. Nar. posl.

Obćinski izbori u Lošinj.

Sudeć po pisanju talijanskih novina. Istre i Trsta pripravlja se u Malom Selu žestoka izborna borba. Koliko su takove vesti istinite, pokazati će nedaleka budućnost.

Naši prijatelji obavijestile nas od tamo, da će u predstojećih obćinskih izborih stupiti naša stranka prvi put u izbornu borbu pod čisto hrvatskom zastavom. Ta odluka naših prvaka u onom dielomice potalijančenom gradu razveselila je bez dvojbe svako naša čestito i rodoljubno srce.

Kako smo već više puta iztaknuli, u Lošinj su malom iznimkom svi građani hrvatske korenici. Vidulčići, Martinolići, Ivančići, Jerolimčići, Skopinčići, Katarinčići, Koznolići itd. mogu dođuše danas vikati na sve četiri strane svijeta, da su oni Talijani, ali toga ljudjaka nema na svijetu, kojemu bi mogli dokazati, da bijahu njihovi oci ili djedi Talijani, ili da se takovimi priznavahu. Talijanstvo današnjih, kolovodja u Malom Selu jest novijeg kova; ono je plod nesretnog političkog stava, što no se provadja, kako na istarskom kopnu, tako i na naših otocima zadnjih 40-50 godina. Bečki odlučujući krugovi nradjali su — a to biva zalibože još i danas — svuda tamo talijanstvo, kamo ne moguše prodrizeti sa niemstvom. Odatle potalijančenje nekot čisto hrvatskih gradića i sela Istre.

Uvaži li se k tomu, obzirom na Malo Selo, i tu okolnost, da je mnogi mladić iz onih strana usisao uz talijanski kulturu i talijansko čuvstvovanje kojekuda po sveučilištih susjedne kraljevine; da su tamošnji pomorci, osobito vlastnici i zapovjednici brodova izučili sve nauke jedino na talijanskim naučičkih školah; da su na brodovih dijelili zapovjedi jedino u tom jeziku, te da im je materinaki jezik služio samo tada, kad su htjeli obruziti ili opsovati podređenim momčad il kad bijahu u smrtnoj pogibelji, tada nije teško shvatiti, kako je došlo do die-

lomičnog potalijančenja Malog Sela u razmjerno kratkom roku. Neima dvojbe, da je tomu mnogo doprinelo i neprestano obćenje naših pomoraca sa pomorskim gradovi talijanske kraljevine, i konačno, da je svoju učinilo i c. k. činovništvo, koje rabi svuda, u uređih i u privatnom životu većinom talijanski jezik. Talijanski na kotarskom poglavarstvu, talijanski na kotarskom sudu, na poreznom uredu, na obćini, u nautičkoj školi, u pučkoj školi itd. Uza sve to službeno, javno i privatno, znanstveno i umjetno potalijančivanje nije im pošlo za rukom izistnuti hrvatski jezik. Tamo neima bo, tako rekuć, osebe — bar ne odraslije — koja nebi govorila hrvatski, a velikom dielu građanstva, osobito srednjim i nižim slojevom jest i danas hrvatski jezik materinskim i obćevnim jezikom.

Sa narodnog pokreta na istarskom kopnu vrnula je domoljubna iskra i na kvarnerske otok. Ona je našla povoljno tlo svuda tamo, gdje je još u životu naš milozvučni jezik u crkvenoj porabi, gdje se glagola ili se još do nedavno glagolalo.

I u Malom Selu našlo se je odlučnih rodoljuba, koji su shvatili naše prvake sa susjednih otoka i sa kopna, i koji su svom dušom uz narodno hrvatsku misao prionuli.

Oni su s početka uz teške mjestne okolnosti radili za narodnu stvar u užkom prijateljskom krugu, u pojedinih obiteljih, zatim u društvu, a konačno stupili su otvoreno i među jedro građanstvo, t. j. među radnike, zanatlije i kopače. Rodoljubno njihovo nastojanje nije ostalo bezuspješno. Puk se je počeo zanimati za javne poslove, stao je čitati hrvatske novine i po koju dobru knjigu.

K. osvieštenju našega puka pripomogli su dielomično i sami naši narodni protivnici. Preziranjem hrvatsko-g jezika u uređih, na obćini i u školi; porugom i klevetom na naše svetinje i na naše prvake izazvali su

u srcu našeg nepokvarenog puka najprije bol, pak jad i prezir i konačno ogorčenje. Niži i srednji slojevi građanstva nisu mogli podnašati mirne duše gospodske nasrtaje i navale na sve ono, što bi moralo biti svakomu čovjeku milo i sveto.

Nu najnoviji dogodjaji u Malom Selu otvorile napokon i onim oči, koji je silomica zatvarahu. Prošlogodišnja prostačka demonstracija proti izletnicom iz Liburnije i ljetos izvedeno gromno umorstvo na nesretnom Ostromanu kosnulo se duboko srca našeg dobrog puka.

U Malom Selu znade bo danas i malo diele, da je upriličila i rukovodila spomenutu demonstraciju gospodska glava i da je pao nesretni naš mladić pod sabljom ostricom voljom i po nalogu nevidljive talijanske ruke. Obćinski stražari bijahu samo sliepo oružje bezdušnih naših narodnih protivnika u Lošinj, koji nisu ni iz daleka slutili, da će doći dan osvete. Taj dan se bliža, i toga dana se boje talijanaški kolovodje u Malom Selu.

Oni se plaše obćinskih izbora, jer znadu, da bi ih moglo građanstvo zapitati javno za račun, da bi ih moglo pred javnošću odsuditi; da bi moglo pred cijelim svijetom doviknuti onim, na koje to spada: dole nedostojni! U obćinsko zastupstvo nesmiđu oni, koji su brodove palili i razbijali; tamo neima mjesta onim, koji su mladu krv nevažna mladića prolili.

Ovo je, i ništa drugo, čega se boje lošinjki neaplašenci u predstojećih obćinskih izborih. Njihova vika proti tobožnjim hrvatskim agitatorom, proti našim svećenikom i svetovnjakom, koji neimaju druge krivnje vam tu, da neodobravaju zločine talijanaških kolovodja, nije ništa drugo nego griznja savjesti, strah pred pravdom osveto- nom puka i vapaj za pomoć na c. k. oblasti, koje bi imale spomenute zločince zagovarati, braniti i podpomagati.

Ta prazna vika i crna kleveta

neće na našoj strani preplašiti nikoga, sa hoće li izazvati kod cesarskih oblasti nezasluzeno pomilovanje, zagovor i podpora, doznati čemo do mala. Jedno ipak želimo predočiti poglavitu g. Zuecku, a to je, da se još nije hvala Bogu po svijetu povlačilo vezane i okovane lošinske Hrvate radi veleizdajstva, dočim što takova nemogu kazati njegovi prijatelji, kolovodje talijanaške stranke u Malom Selu — o sebi ili o svojih.

Promjene u obradivanju (težanju) zemljišta obzirom na katastar.

Upozorujemo posjednike na ustanove zakona 12. julija 1896. br. 121 o utvrdjenju i uvažanju trajnih promjena u težanju ili obradivanju zemljišta, što no ih moraju provesti organi zakonom postavljeni za otevidnost zemljarskoga katastra.

Ovi organi preduzeti će i uvažiti kod predpisivanja poreza bilo na temelju svojih zabilježba, bilo na temelju prijava posjednika zemljišta, sve promjene u obradivanju jurve do sada nastale.

Od godine 1897. počamši uvaživati će se trajne promjene u težitbi kod razdiobe zemljarine. U koliko se pako promjena u obradivanju zemlje takom deset godina još ne ovrši, te ako bi usljed promjene u obradivanju otpadao veći porez, nego prije, tad će to pivijenje poreza stupiti u život istom jedanaeste godine pošto je ovršena promjena u težitbi.

Od godine 1897. počamši obvezan je svaki posjednik zemljišta, da prijavi do konca marča 1897. trajne promjene u obradivanju zemljišta, koje su provedene do konca godine 1896., a nisu već kod revizije uvažene. Trajne promjene pako, koje se kasnije sluče, ima prijaviti svaki posjednik činovnik, koji vodi evidenciju u roku od šest nedjelja pošto se provede promjena u težitbi. — Ako se ne drže ti rokovi, bit će toma statna posljedica, da, ako bi se usljed promjene u težitbi imao umaniti porez, umanjiti će se ga tek one godine, koja ide iza prijave ili uredovnog ustanovljenja; ako bi se pak usljed promjene imao povisiti porez, tada se već neće imati pravo na višepomenute desetogodišnje pogodovanje, koje ja predviđeno za slučaj

PODLISTAK.

Natrag s Lapenom!

Povratna crtica za vrijeme „dalmatinske autonomije“.

Moj otac bio je još momkom, kada je zora narodnog prepjoroda cikala obzobjeni ciele Dalmacije. Uzana koga zlogasne autonomije i drevni naš Trogir bijaše zarazila. Hrvate u gradu na prste si izbrjati mogao. Bilo ih je, istina, samo šaka, ali su zato bili junaci, da, krani junaci, koji hladnokrvno gredahu smrti u lice. Kakono Spartanci na Termopijlaskom klancu, bijahu i naši junaci! pripravnici i život žrtvovati za drugu domovinu.

Već od nekoliko dana glasila se, da će glasovati Lape i a psjeljiti staroga grofa u Trogiru. Prijatelji dakako su svamogućeg gospodina morali svečano dočekati. Sveanulo i očekivano jutro, pripravljaj se, bijahu veličanstvene; oblaci samo na vježdavaju oluju; no, oluja, mimoidje, ali se za to druge strane pripravljaj. Jedan Lapena, krvni neprijatelj Hrvata, da stupi u savez naš Trogir, stupat posvećen hrvatskom mučeničkom krevlju? U jedan Trogir, od yad, kada kroz hrvatski grad, i ako onda zlobom i strahom izrodstva zaslepljen?

Ah, ta to bi bilo sramotno, toga se dopustiti nije moglo. Znalo se je boj u kakve svrhe dolazi Lapena.

Lapena je pulovao tada Dalmacijom sa nekim ministrom, a bila mu je namjera, da prikaže Dalmaciju kao talijansku zemlju.

Na brzu ruku rodoljubno se više sazove; odluka jednoglasno pukne, kojoj je zaljubljućak glasio: „Natrag s Lapenom o mi!“ i ogromna manjina poruku pošlje staromu grofu, da se Lapenu nesmije primit. Jeli to bila šala ili satira? Grof je svakako tu, vjest pospudno primio; on im se je rugao, jer mu nije ni na kraju pameti bilo, da bi se šačica Hrvata suprostavila i prikosila njegovoj čvrtsti, do zobi naoružanoj momčadi.

Munjevonom medijtim brzinom proleti gradom vjest, da parobrod dolazi. U skrajnom času Hrvati na okupu, dobro naoružani, pa kao hvi uzmišali se po obali na četica, koje predvodjahu prvaci nabijenim samokrestom u ruci. Najviše udaraše u oči, odvjetnik M... sa suprugom uz, lievi bok, desnom pak rukom napreren samokres. Čvrtio, držec, neustrašivo, stupaše cijelo četi na čelu, Kaptan Kaleb o č a oboruža svoj brod i pune topove okrene proti parobrodu, i neki drugi brodovi taj primjer slediše.

Pokušalo se prodrjet u stari kaštel K...

merlengo. Da se i sa visoki toranj posadi nekoliko topova, ali to ne podje za rukom.

Svatko može pojmiti, kakvi smrtni udarci bijaše to za staroga grofa, koji je malo prije pun oholosti slasvodbitočno stupao izmed dugih pušakah svojih bezbrojnih pristasa. — Premda devet desetina građana bijaše njemu u pripremi, premda su svi bez iznimke Segočani spravnici za nj okrajši zametnuti; akoprem je i ogromna većina okoliša sliepo branila autonomiju, premda sa zidina sv. Doba i ostalih mjesta provirivahu, duge cjevi, upravna na mig gospodara, da obore vatra na ono malo Hrvata, ipak stari se je grof pobojao, njegovu kudrasta brada od straha se je tresla, jer je bio u vatri; tisuće glavila bilo bi u krvi ogrežlo, a Trogir bio bi danas neznažno seliše.

Tiho, tiho, kao da se želilo, da nitko živ ne opazi, četiri snažna vesla otisnu skromnu lajčicu a krajaj, bez ureda, bez zastave; u njoj je, sjedio opoznatli čova pokunjene glave; bi- jase to vjerni domaćin staroga grofa. — Pod silnim uporom mladih mornara letjelo je, tamno, ravno put parobroda, Čamac stane, glasnik udje u parobrod i velikom Lapeni, koji se baš pripravljao, kao da ide u ime

Italije osvojit Trogir i udariti na nj vječno talijansko obilježje, predade pismo staroga grofa.

Kobnog li pisma! Silni Lapena probledio kao krpca, sav se uzdrhco: „Ja ne smijem u Trogir? Hrvati trogirski mi to zabranjuju!“ Iznova prokita, kao da ni, sam sebi ne vjeruje i iznemože: pada na naslonjaj.

I Trogir ne vidi Lapenu, trogirski, mu Hrvati zapovjedija, da neima u grad stupiti, da samo šaka sviestnih Hrvata to smjelo, skoro nečuvno djelo izvede.

I to je bio prvi odlučni korak, početak krvne i neprekidne borbe. Očjeda ce je mnogo zanimiva ali i strašna u Trogiru i širom Dalmacije sbilo. Ali se je okrenulo kolo sreće: Autonomija propade, jer nije imala temelja; jer je bila lažna, kao umiruće tijelo daje eada zadnje trzaje života. a mala šaka Hrvata sve je povratila: majci Hrvatakoji, jer im je gjeme bilo dobro. Da, da, sad su svi Hrvati! ali nešto drugijji, nego li tada. Hrvati su tregirski, sada omehovani, kao da im je došla dugotrajna borba, izvan jedne nove četica, koja naroda, budim pripravljaj na novu i zadnju borbu: borbu slobode i jedinstva.

da se u deset godina ne izvrši promjena. — Na temelju izvoda, koje će usljed prijava i uredovno poduzimati očevidnostni činovnik, uzvrići će on kod predpisivanja zemljane promjene u obradivaju zemljišta od godine, koja ide za onom, kada je promjena izvršena, odnosno, ako postoji uvjet za dozvolu desetogodišnjeg pogodo- vanja od jedanaeste godine počamši. O tomu on mora obavijestiti posjednika, ostaviši mu rok od 30 dana za utok na fi- nancijsku zemaljsku oblast. — Za pro- mjenu u obradivaju zemljišta, nastaje usljed trsova nšćena, treba se računati po zakonu od 27. junija 1895. (d. z. l. br. 3 od godine 1896.)

Uvaživanje proujene ostati će neod- lučeno, dok se ne dovrši postupak upravnih oblasti u slučaju, da je ta promjena provedena na šumskom zemljištu bez do- zvole predviđene u šumskom zakonu.

Zemljišna čestice, koje su u zemlja- rinskom katastru anešene kao šume, a u prijašnjem zemljarskom operatu su bile upisane u koju drugu vrst težitbe, imadu na zahtjev njihovih posjednika, ako se isti jave do svršetka junija 1897., prenesti u onu drugu vrst težitbe, u koju spadaju po svojoj zbiljskoj i pre- težnijoj porabi, a da k tomu na treba do- zvole predviđene u šumskom zakonu. — Pogledom na ovaj zadnji stavak izdao je ministar financija naredbom 11. augusta 1896. br. 153 d. z. l. sljedeće propise:

1. da se ista odredba prijze svega smjenjuje česticam, koje su cijelom svo- jom površinom uvrštene u zemljarski katastar kao šume, dočim su u pred- hodnom zemljarskom operatu bile pripisane drugoj vrsti težitbe;
2. da se ista odredba ima protežati i na one čestice, koje su, bilo u zem- ljarskom katastru, bilo u predhod- nom zemljarskom operatu ili u jed- nom i drugom, bile uvrštene kao šume s nekim razmjernim ili samo približno pronadjenim dijelom, a sa ostalim di- lom bile su pripisane kojoj drugoj vrsti obradivajanja;
3. ako je u predhodnom zemljarskom operatu kojagod čestica s jednim dijelom uvrštene kao šuma, pa ako su neki dijeli od čestice zasa- đeni, premda čestica, kad se u cijelni uzme, faktično pretežno se dru- gacije obrađuje, to će se od čestice, kada se prepisuje u druga vrsta obra- đivanja, izključiti oni zasađeni dijeli i ostaviti u zemljarskom ka- tastrou kao šuma, koji:
 - a) se nalaze u strmim položajima, podložnim odronjivanju, te na kojim je zasadjeno u razmjeru više od 0,3, ili se
 - b) nalaze u drugim položajima, nego li u gore naznačeni, a iznose najmanje 3 ha., te su zasadjeni u razmjeru više od 0,5;
4. da se ista odredba ne proteže na čestice, za koje je prosudjeno, da imadu ostatak kao šume na temelju zakona o pošumljenju ili zakona o odvađanju bujica ili koje su na temelju šum- skoga zakona stavljene pod zabranu;
5. ako se zabrana, postavljena na temelju šumskog zakona može otegnuti samo na 1. dio čestice, to će se moći ostali dio čestice prepisati u ona vrst obradivajanja, u koju u istinu spada;
6. prijave o više navedenim promjenama treba da u zakonitom roku, to jest do konca junija 1897. budu potnešene ili činovniku očevid- nosti ili obćinskog glavaru;
7. prijave imadu sadržavati: ime i pre- bivalište posjednika, katastarski ob- ćinu, u kojoj leži čestica; broj čestice i njenu površinu, vrst obradivajanja po sadanjem katastru i onu po proš- lom zemljarskom operatu; vrst obra- đivanja, u koju čestica spada po svojoj istinskoj i pretežnoj uporabi; okolnost, jel čestica zasadjena i na- ročito ima li na njoj na okupu šume, napokon, da li je čestica na strmom i odronjivanju podložnom položaju.

Razgovor

Mikula i Martina u Malom Lošnju.
Mikula: Oprostite kumpare, da ti se nis došal na Martinju narodovat. Bilo mi je na misli, ali sam se našal u dragoj kompaniji i ni- sam učinil na vrme. Neka ti Bog i sveti Martin daju sve, za ti sroce želi.
Martina: EVELA, neka Bog da i tebi i svako- mu. Zal mi je bilo, da nisi došal na Martinju, zašto nas je bila lipa skopćina, i vero smo lipo pasali. Pivali smo ti onako po našu, da se je sve treslo. Ma kad ti nisi, nisi, pustimo to, nego povijmi žagod no- voga.

Mikula: Brate, moj varta ne na svi moći, svega činu, da jim baraka ne pade, ali ovoga puta, ako smo ljudi, moramo pro- čistiti ariju i od Talijanov i od framasunov.
Martina: Si čol, da je on, ki njma njezi po glavri, rekai, da mu ni stalo, ki će prit prit ma da bi on želi još kasu imat po rukah?

Mikula: Ni mu dat ni krivo toliko, zašto već on ima pratike, kako gredu ti posli. A uža se reč, da pratika valja više nego gramatika.

Martina: Kapin, kapio. Ma oni da su uče- ni i peškariju, pak po onom da se vidi, ko- liko su oni kapaci.

Mikula: Korpo e de . . . of, prosti mi Bože, i još imaju srca i peškariju spomi- nja. Onako potkošit blizu dvajset tisuc, a mi nimamo kadogod ni s čim palentu za- smočit. Drugdere bi jih samo za ono žban- kali. Ma ne povidaju, koliko su duga ude- lali, ni ki će ga platiť.

Martina: To varamente ni ni od potribe, da nam gredu povit, zašto to čemo najbolje sami od sebe zať. Dvigne se adicijonal 200 po sto i dug je plaćen.

Mikula: Labko je to tako onim, ki imaju brodi, na ki ne plaćaju niš, anci još soven- cijoni potežu. Na mi, ki jlimamo kakovo kućičinu i dyi masline, pak plaćamo, tako da bismo imeli konteju, a do kraja još pak nimamo ni vota, kad su elecijoni.

Martina: Pak da bi ča i bilo od te peš- karije. To je, koliko bi se moglo rasirit jedno jadro od plavi, a kada daži, su mora stat pod lumbrelu. Kamo su potrošili onoliko tisuc, ja nebih mogai reć.

Mikula: Ne pitaj ni mene, zašto ti nevin- cijoni potežu, a ako želiš zať, poj pitat Teolo- ziju na komuni i Fedica, ki ju je delai, oni bi ti znali sve lipo povit.

Martina: Ma kada te već bit ti elecijoni? Već to čekam kako i sunca poslija onih daži. Ma se ufam, da će nas bit lipo kum- panija. I Unijanov će bit s nami i Sušanov a i s Čunskoga će ih bit.

Mikula: Elecijoni bi već bili, ma moraju sada krpai liste, zašto nisu bile u redu učinjene. A pak znaš, strah je vrag. Biju se oni, da bi moglo jim poč slabio, pak tira avanti. Najprije su kričali, da su u Lošnju samo četiri Hrvati, pak kad su bolje pogledali, su jih našli trejset, a strah me je, da te ih brzo i puno više vidit.

Martina: Ako Bog da i svaki dan će, nas bit više. Zaludu je, krv ni voda, pak prije, al kasnije svaki, ki je pametan, će prit na spoznanje od koga je roda.

Mikula: Čul sam, da va nikom fojčinu — nonke neznam, kako se zove — pišu svega kuastra papon. Bih otit znat, da jim pak popi delaju?

Martina: Ma si šegav. Kako ćeš da frama- suni, oni, ki se zovu i „figli d'Italia“, budu prijatelji pompu? Da bi ovi popi bili s Talijani, onda bi njim sve bilo prošćeno, onda bi mogli stepit i krast i svega zla činit, i vavik bi bili „preti modelli“. Ma dare nisu Talijani, udri po njih. Ma zato jih sve jedno glava ne boli, zašto to je kako i kada pas na misec laje. Pasm i zubu padu od lajanja, a misec zato ne haje.

Mikula: Ma ča jim pak mogu reć? Jur ne ni da su brodi važigali, ni crkve pokrali, ni da su priko poneštore hodili krast; va tuje kuće, ni . . .

Martina: Govoru, da su na Veju poslali sve slebro od crkve.

Mikula: Ma tovar jim glava pojil, ča nisu i sada na Martinju vidili, po svih oltarih svu sleberinu i kako lipo sviđu. Pokle su ovi popi, ja vidim, da se sve lipo narejuje. Načinili su kampanii, načinili su i Anu- cijata i Adoloratu i svetoga Mikula, a prije niš Ma prije je bilo sve dobro, dare je bila sve jedna brataja.

Martina: Govoru, da te popi va reprezentanci.
Martina: Bolje popi nego framasuni i „figli d'Italia“. Ma ti umim povit, da popi neza, zašto da imaju previše i svoga posla. Naši posli od komona moramo mi sami redovat, a ne ni pogorelci, ni framasuni ni „figli d'Italia“.

Martina: Ako bi ustali ovi, ki su, još bi mogli i jednu drugu peškariju od dvajset tisuc učinit, pak pantalon paga.
Mikula: Udri Martina, ne dajmo se pod noge, tako nam našega slovinskoga imena.
Martina: Neboj se niš, kumpare, samo bu- dimo složni i Bog će pomoć. Lahka noš!
Mikula: I od Boga pomoć!

Dopisi.

Iz Pule piše nam 9. t. m. Napokon sajmemo javiti, da se početkom školske godine 1897—1898. biti uvedou na puljskoj gimnaziji i hrvatski jezik, ali samo kao slobodan predmet; tako je ravnatelj javio učenicom, da znadu. Bolje je to nego ništa, ali neka nam oproste gospoda mu- draci, koji nad nama vedro i oblače, ako jma računamo, da je sve to još uvijek igra- rijski. Pri tom nećemo spomenuti, kako će stanoviti krugovi poduzeti sve i svasta, da se čim manje djaka upiše za hrvatski jezik, ali vriedno je spomenuti ravnatelja i njegove njemačke profesore, da se nebi smjelo ponizivati Slavene, a gladiti Talijane. Rekosmo, da je sve skupa igrarijski: a jest u istinu. Svim činovnikom je naloženo, da moraju poznati zamaljske jezike, i sudcu i kasieru, i kotarskom poglavaru i finan- cijalnom nadzorniku, itd. ali u škole: nego i neće da uvedu te blažene jezike: tako se događja, da u Istru može doći kao čin- ovnik svaki; ova pokrajina je postala za pravo austrijski „refugium“ u tom pogledu.

Medjutim i ovom prilikom je vlada podkralila Talijanom: od sada će se učiti tri sata na tjeđau talijanski i taj predmet će biti relativno obvezatan, jer tko se jednom upiše, mora da uči talijanski, do- kleđog je na gimnaziji. Za hrvatski nije tako: učenici će imati svu akademicku slobodu, kao kao u Kopru, tako da u istinu ostajemo pri starom, jer Slaveni, koji nepostaju renegati, uće svoj jezik i bez koje kakvih komedija.

Jesta li čitali zadnji broj listica, koji se ovdje štampa pod imenom, „L'Echo di Pola“? Teško, jer valjda niti se nezna za njega van Pula; ali mi ga čitamo koji put, pa nadjemo po koju ostru proti svemogućim gospodarom na obćini. On dakle kaže: „činovnik obćinski Filinichih zaslužio je u kratko doba rađeć privatne stvari u uredu for. 60.“ — „načelnik Dr. Rizzi je prava ništica u upravi: putujući načelnik“. Za načelnika se zna već odavna, što je i kakov je, ali činovnika je trebalo malo brnjeti: a znajte, da puljska obćina imala prave „majjadure“, jer tu se nagomilalo činovnika i činovnića sila božja: sekretar Palisa, koji kad se ga pita o solli, odgovara za izbore; konceptista Dr. Robba, koji je za ministрова posjeta aran- žirao škandalozne demonstracije i za to dobio osim čuške Gjiyideve, jošte globu od 60 for.; Filinich koji sačinjava lanac u bodnisko — renegatskoj klikki; Ivancich, iznimno po dahu Chrismanicha i sve ta- kove perjanice. Ali svi vam ti ljudi živu od obćine, dočim je drugo pitanje radi li svaki p osvojoj dužnosti. Komandant Horak, opet talijan, još je na svomu mjestu, jer tko da ga zamjeni u aran- žiranju poznatih Vam šala!?

Umro je ovih dana u Puli neki Fan- ganel: došav ovamo kao „stracer“ postao je najboljatijim trgovcem. Kad je nedavno bio izgubio prvu ženu, ožen se sestru ova- đnjeg mažikarše Martinolicha iz Lošnja. Po smrti našle se dvie oporuke: jedna u korist obćine, druga u korist Martinolicha. Ova je imala datum nekoliko dana pred smrcu. Obćina je nješto valjda sumnjala, pa pitala sudbeni periciju radi moždjana Fanganela, Martinolich piše u Somieru da se stvar nagodila ali se sgraža vrhu svega, što se u Puli govorilo u toj pri- godi: da je žena Fanganela otrovala, da je učinila krivi testament, da je Fan- ganel bio lud zadnje dane, i još kojšta. Javno mienje bijaše dakle za prvu opo- ruku je bi se bila po njoj obćina silno pomogla, ale tu javno mienje neodučilo je po koliko ono bilo proti „Osličeva“, gon- činu.

Poznato je svima, kako je u Rovinju bio osuđen Hrvat Bertosa radi riječi: Zi- vila Hrvatska! premda je Hrvatska, hvala Bogu, pod našim kraljem: sudci u Beču su unistili osudu u Rovinju. Ali u Puli može biti dragocije: jedan mladić, koji je javno vikao: Viva Italija! i govao na našu državu, bio je kažnjen od policije (odio političke oblasti) s 3 dana zatvora. Neki predstojeći redarstva kad dobije u šake mladića Hrvata, izjtera ga odmah iz Pula premda su mu ovdje već dvade- set i trideset godine naseljeni roditelji, pa mladić mora lutati svijetom bez kuće i kućišta. S Talijanom se nepostupa tako, makar su iz Italije. Za njih se znada, da viju, psuju grde demonstriraju, tuču se, bacaju petarde pod kazarne, itd. itd., pa su par dana zatvora sve je gotovo! „Er- kläre mir . . . !“

U novom špitalu, što se netom ot- vorio u ovom gradu, počimlje biti, kao svagdje drugdje, prava škola za potal- jančenje. Osim lečnika, koji na to pazi, uzeli su i milošćnike čiste talijanke iz Italije, koje ništa nerazumiju nit hrvatski nit njemački. Jadni bolesnici, ima ih za-

libože najviše Hrvata iz sve Istre, koma da se tuže, kad ih nitko nerazumi! Zar nije uprava imala pokrbiti osobija koji može obćiti i hrvatskim jezikom? Sve: politička i obćinska oblast, financijski i postaraki uređi, sud i škola, arsenal i vojništvo, sve se, ako neide njemački, upravlja talijanski!

A jedne li nam majke!

Franina i Jurina

Jur. Joh mane, ča tako gledaš prestrašeno, kako da si se spreza najel?
Fr. A-a-a pred vra-vra-ga sam, sam u-ša-al.
Jur. A kad si ga videl?
Fr. Va va Kan-kan-fa-na-ra.
Jur. A ča ti je, da jecaš?
Fr. Sam-sam se-se pri-stra-za-šil.
Jur. Za Boga miloga kada i kad si ga videl?
Fr. Po-po-no-ći, kad-kad smo-be-a-te kro-ko-pa-li na-na-stra-a-ni nad Dvi-ima Gra-gra-da-mi-i.
Jur. A ki je bil s tobom?
Fr. Ne-ne-ki-i ra-a-pr-žen-tanti.
Jur. A kakov je bil ta vrag?
Fr. M-a-a čir-ir i je i-meal ka-ka-di-ne.
Jur. A ste izvadili deponit?
Fr. Ma-ma na, nego su se po-go-dili s njim za 250 fio-ri-i-ni.
Jur. Ča i vrag ima potribu beći?
Fr. Ne-ne-ki-i ra-a-pr-žen-tanti.
Jur. A kakov je bil ta vrag?
Fr. M-a-a čir-ir i je i-meal ka-ka-di-ne.
Jur. A ste izvadili deponit?
Fr. Ma-ma na, nego su se po-go-dili s njim za 250 fio-ri-i-ni.
Fr. A Pu-pu-ši-ka-a-ša.

Jur. Koga su učinili neki dan za poteštu?
Fr. A-a Zva-zva-ni-ča, u pr-pr-vo-ga kon-si-lje-ra Ši-ši-mi-ča; ma-ma u-Ro-ri-nju u tri-bu-na-la, a k. k. Para-ta-aro on on da je foturo u podstava, kega će tri-bu-nal tu drugo lu-tan potvr-dit.

Jur. Ala ona kost od pršuta va poteštariji mora biti jako tvrda, ač bi ju stili neki sami vavek glodati; još govore, da Ba- ljanke žene si ju sedan put posude za šen (jačnik) na njoj skuhati.
Fr. Ma sada te ju morati gledati za osam misedi iz čo-č-tega.

Jur. Ter da su govorili, ki su od partia ta- ljanškoga, da će hi psatija spasiti.
Fr. Ma hi nisu sudili ju-ra-rati.
Jur. Dakle zaš su dali 600 fiorini Bartol Bižmondu?
Fr. Da se i oni po-bi-štata.
Jur. Dakle oni bi tu-ru-nda još kost glodati?
Fr. Vero bi po Fra-fra-ni-ča-i.
Jur. Malo po malo kampanio partia taljan- skoga u Kanfanaru te pojti u čotegu kible prazniti.
Fr. Na čast rovinjakim Ta-ta-ljanom.

Jur. Ča dela tartufo?
Fr. Idea Talijana iz nje-ega muba-e pla-šči, da ne za-čr-lijvi po takovom vimecu.
Jur. Dosta žalostno, kada ga idea Talijana iz Rovinja ustipije.
Fr. Ma ga beaj Giovane So-so-tujero brani, da je dobar pa-pa-rijota.
Jur. Morda za Italiju, ja to za Kanfanar.
Fr. Ta-ta-tako deju i drugi.
Jur. Ti Frane hodi kojcu mediga, da ti pre- piš, leđa, ač ko ti budeš tako je-či-či, mi čemo se teško razumet.
Fr. Gre-am valje u Rovin-j, kega zov-va- fa-bri-ki Ka-ka-liger.

Različite vesti.

Za družbu sv. Cirila i Metoda u Istri poslala nam je podružnica družbe na Boljunskom polju for. 11-60, saktpljenih prigodom pogrebu nezabo- ravnog Rajka Bevalante-a. Očlikovanje. Preč. gosp. Dragutin Huth, vojnički župnik i počasni kanonik stupio je nedavno u stanje utra, te bijaše tom prigode- om odlikovan viteškim redom Frana Josipa I. Prečastal g. Huth prečeliti će se iz Za- greba u Ljubljanu. Ovom prigodom čestitamo predč. gosp. Huthu najredačniju na zasluženom odlikovanju,

a našoj desničarstvu pridružiti će se bez dvojbe mnogobrojni prijatelji i štovatelji njegovi u Trstu i u našoj Istri, gdje je nekoliko godina blagotvorno djelovao u vinogradu Gospodajem.

Josip Tschernak. Dne 9. t. mj. preminuo je ovaj nakon kratak bolesti ratnatelj rehtarstva i dvorski savjetnik gosp. Josip Tschernak o 65 god. svoje doba. Pokojnik bijaše u privatnom obćenju vrlo prijazan. Počivao u miru!

Tri javna sastanka političkog društva „Edinost“. U nedjelju dne 15. t. mj. održali su naše političko društvo „Edinost“ tri javna sastanka. U nedjelju u jutro bili su sastanak u Bazovici, a poslije podno na Občinah (obr. u V. izbornom kotaru naše obline); isto tako bili su poslije podno i to u 3 sata sastanak istoga društva u Marežigah (občina Pomjan) radi predložene izbora za občinski g. K svojim sastanku pozvan je i velečasni g. Josip Kompare, zamajski zastupnik za one strane, koji nam je obećao, da će svakako tamo doći iz Trsta će tamo nekogim odborcima „Edinosti“.

Obćinski izbori u Lošnju i poraška „baba“. U zadnjem broju pripravila poraški listić svoje Lošnjane na predloženi izbornu borbu za občinske izbore u ovom gradu.

Po staroj navadi svojoj maći i laže, vara i izvrće, crni i klevete, kako da joj je to jedini posao i jedina svrha.

Hrvatska stranka da se napinje, nebi li prevladala „istarsko građanstvo“, u Čunskom tamošnjih svećenih, da je u crkvi nagovarano svoja ovdice, neka ne glasuju za „istarsku listu“, da je pri tom lagao i klevetao, ali da ga puk ipak poslušao nije, jer da će obćinari na Čunskom, na Unjajih i sa Suska složeno glasovati sa „braćom“ u Lošnju. Na občinskoj upravi da se ne smije sada ništa mienjati; s te uprave da se ne može izključiti „istarsku stranku“, s kojom je „cultura“ i „civiliz.“ Kad bi upravu obćine preuzeli Hrvati, da bi ona pala u barbarost itd. itd.

Na sve te „habine“ klevete odgovaramo eto u kratko: Što se tiče naziva „istarsko građanstvo“, opaziti nam je, da je to stara talijanska spletko, jer dok se oni proti Hrvatima bore, jesu svuda „Istrijani“ a čim gdje pobjede, odmah postanu „Italijani“. Ako je talijanski dio građanstva „istarski“ tim većma su „Istrijani“ svi hrvatski pristaše, koji su tamo rođeni ili od davnine nastanjeni. Smešni naziv dakle „Istrijani“ neće nikogim smesti niti će itko pametan radi toga pasti u spletkarsku zamku poračke „babe“ i lošnjičkih nespasjenjaka.

Ako je dušobrižnik na Čunskom i istim škodog u crkvi kazao o predloženi občinski izborih za mjestu obćinu Lošnju, tada je to bez dvojbe učinio formom i načinom pristojnim. Koliko mi poznamo onoga gospodina, to možemo utvrditi bez bojazni, da će nas tako pobiti, da nije ni lagao ni klevetao, a još manja, da je govorio proti „istarskoj listi“, jer bi u tom slučaju bio govorio i proti hrvatskoj listi, koja ne može biti ni „hrvatsko-istarska“, dočim je ona protivnika naših „talijanska“.

Obzirom na „habine“ tvrdnje, da će obćinari na Čunskom glasovati sa onim iz Suska i Unjaja složeno za „istrijanski“ (raci: talijanski) listu, u stanju smo već danas utvrditi, da se „baba“ ljuto vara, ako misli, da će svaki puk onih trih podobćinah poći na sljepo kao tude ovce po talijanskoj komandi za protunaravno predloženo glasovati. Sladki nazivi „fratelli“ i „onesti cittadini“ zavarati mogu samo sljepce i ludjake, koji ne vide ili ne razumiju svega onoga, što rade lošnjički nespasjeni na zator podobćinah i ne propust našega hrvatskoga puka u onoj obćini.

Medjutim bio uspjeh predloženi izbora kakav mu drago, hrvatska stranka stupiti će odvažno u izbornu borbu i hrvatsko naših obćinarah iztaknuti će se više ne ikad do sada. Talijani, talijanski, nespasjeni i šarenjaci idu u borbu pod smešnom zastavom „Istrana“, jer se boje puka kazati, da su Talijani. Che coraggio civile — o vile?!

Iz Mošćeničkih pišu nam 8. t. mj. Gospodi lovranski kao da nije još te dosta, što ne nesređili tolike obitelji doma i u našoj obćini prigodom zadnjih občinskih izbora, nego nastoje opet, da puk pobune i pomute.

Nedavno bijaše u našoj obćini jednu lovranski občinski zastupnik, koji je širio među našim pukom lažnu vjest, da su Hrvati krivi, što su u puka na metnutu školske takse, i što su u Lovranu dvie škole t. j. hrvatska i talijanska, no oni, koji polaze talijansku školu, da neće takse plaćati, već samo Hrvati.

Hocete li bezobraznije i drozvitije laži i gušnjacije klevete? Ne pojмимо doista, da oblasti ovakvim kleveticima na rep ne stanu.

Otvorenje pučke škole družbe sv. Cirila i Metoda u Baderni. Kako nam od tamo javljaju tamo će otvoriti u ponedjeljak dne 16. t. mj. drugu pučku školu družbe sv. Cirila i Metoda za Istru.

Ako se uzvati, da je Baderna (občina Poreč) jedna od najvažnijih pozicija u za-

padnoj Istri, to će svatko lahko shvatiti i važnost one družbene škole.

Nadamo se, da će se prijatelji od tamo obavjestiti o otvorenju, a medjutim pozivljemo sve prijatelje istarskih Hrvata, da priteku milodari družbi u pomoć.

Novi član zemaljskog školskoga vieća za Istru. Na izpražnjeno mjesto po surti nezaboravnoga kanonika Josipa Križmanana a zemaljskem školskom vieću bijaše imenovan velet. g. Nikola Drusocovich, župnik i počastni kanonik u Cittanova. Blagopokojni Križman bio je od imenovanih članova zemaljskoga školskoga vieća za Istru jedini Slaven u istom, dočim su svi ostali Slavni, koji imenuje vlada i koje odaslije zemaljski odbor, sve sami Talijani. Sada dakle malim i tom vieću nijednoga člana naše krvi i jezika — osim c. kr. zemaljskog školskog nadzornika vitez. Klodića, kojem su pako kao službenoj osobi vezane obje ruke.

I tako za 185.000 Hrvato-Slovenaca Istre (po njihovim izbrojenjih), ne ima niti jedne osobe u zemaljskom školskom vieću, koja bi mogla ili htjela odlučno zagovarati i štiti školske interese naše ogromne većine pučanstva pokrajine, dočim su svi članovi toga vieća, osim jednoga, ili odlučni Talijani ili odlučni njihovi pristaše.

Dakle, 118.000 Talijani Istre — sve, a 185.000 Hrvato-Slovenaca — ništa!!

Je li to pravo, preuzvišeni gosp. vitez. Todorca Rinaldini?!

Iz Opaljje pišu nam 10. t. mj. Upravo jučer izručili smo majci zemlji opet jednu domaću staru koreniku, koja je do svoje smrti ostala vjerna našim narodnim svećanima. Dne 8. t. mj. usao je mirno u 62 godini svoga života vriedni naš starac Viktor Letiš, kojeg smo smrtno ostanke mnogobrojno prokralih do hladna groba na vječni počitak.

Dječnoga starca žale ne samo njegovi bliži rođaci, nego i sve, što u našoj krasnoj Opatiji pošteno čuti, misli i radi.

Čestitomo pokojniku vječni pokoj, a njegovim milim, koji za njim najviše žale, naše iskreno sućutje.

Mjesto občinskoga tajnika. Obćina Motovun traži tajnika, komu će davati 800 for. godišnjih.

Ovom prigodom pitamo novoga načelnika u Motovnu, da priobri obćinarom, koliko je istine na onih crnih glasovih, da se je odkrilo u občinskoj upravi velikih prevara. Obćinari imaju pravo, da sazadu, što je na svemu tomu istina, a novi načelnik nema valjda razloga, da pokriva tudje griehne. Na svijetlo dakle sa istinom. Čudno nam je, da u poračka „baba“ e svemu tomu šuti, dočim brblje rada i mnogo o najoznamatnijoj neurednosti u naših obćinah.

Pitamo dakle i nju u ime obćinarah naših u onoj obćini, da nam kaže, što znađe. Ili će i ona varalice i šlepare pokrivati?

Gospodarsveni tečaj u Poreču. Ravnateljstvo poljodjeljskog zavoda u Poreču raspisuje 15 stipendija od 30 for. svaki za one gospodarve-poljodjelce, koji bi htjeli prisustvovati predavanju iz raznih struka gospodarstva, koje će se držati u rečnom zavodu od dne 9 do 23 decembra 1896.

Molbe za te stipendije valja uložiti na ravnateljstvo poljodjeljskog zavoda u Poreču do 20. t. mj. Dokazati valja u molbi dobu, znanje čitanja i pisanja, da je molitelj posjednik i da mu sredstva nedopuščaju, a da bi mogao sam troškove platiti. Predavanja ta su talijanska, jer ravnatelj nepoznaje ni rietki hrvatske. Molitelj mora dakle znati talijanski, jer inače nebi se ničim okoristio.

Plesne vježbe u „Slavjanskog čitaonici“ u Trstu održavati će se svakog četvrtka počam od dne 12. t. mj.

Gg. članovi mogu uvesti i goste ako ih prijave tri dana prije plesne vježbe plesnomu odboru.

Početak u 8 i pol sati na večer. **Istarskim Sokolovom Spinčić-Mandić-Laginji.** Koradnica za muzič. sbor. Spjevao V. C. Emin, uglašio Matko Brajša Rašan. Čiena 40 novč. Čist prihod namijenjen je družbi sv. Cirila i Metoda za Istru. Zagreb 1896. Nakladom skladatelja. Tisak Antuna Schelza.

Ovo najnovije djelo darovitog skladatelja dobiva se i kod njega u Podgradu (Istra). Sada o skladbi ne možemo izreći, jer nismo za to sudje.

Vinska ljetina u Dalmaciji. Kako je ove godine vinska ljetina u našoj Istri vrlo loša, dobavljati će naši trgovci, krčmari i pojedinci još više vina iz Dalmacije, nego li obično.

U dalmatinskih novinah čitamo, da je ljetos u Dalmaciji pripravljeno više vina, nego li lani, premda je prirod vina vrlo nejednako razdijeljen. Dobru vinsku ljetinu imade kotar šibenski, Vis, Korčula, Lastovo i okolica zadarska; druga mjesta imadu ili srednju ili lošu vinsku ljetinu; najgora prošla su ona mjesta, koja su od

nevremena odviše trpila, kao Trogir, Brač itd. Trgačbu (herbu) obavili su u Dalmaciji ove godine tako kasno, kao nikad, pa je radi toga i vino znatno bolje.

Putujući zastupnik banke „Slavija“ na kvaramerskih stonih. Iz Biske pišu nam, da se je svih dana podao na kvaramerske otoke zastupnik banke „Slavija“ g. Vjekoslav Juričić, koga našom puku, osobito našim svrstajanim rodoljubom tople proporučamo. I ovim zgodom položamo na srce našem kmetu ne obćih, da ojeđura proti ognju svoju siročinja, jer nerađa nikada ne spava. Za maleni svoticu može si svatko osjegurati kuću, pokučstvo, zemaljski primod, životinju itd. itd. pak ako ga nerađa snadje, dobije bar toliko odštete, koliko mu je škode. Ne ima li nerađe, bolje za njega i za banku, a on ipak mirno spava i počiva.

Maknadi izbor za saravinske vieće za gradove i trgovišta u Goričkoj. Tamo se obavio dne 10. t. mjeseca maknadi izbor za gradove i trgovišta te bijaše iza bran kandidati talijanska radikalne stranke odvjetnik Marani.

Hrvatski umjetnici izvan domovine. Laskavo priznanje, što ga je izložba hrvatskih slikara u Budimpešti stekla, imalo je i praktičnih uspjeha. Kako namine pišu hrv. listovi, kupio je uzur. minister bogošovlja i nastave, preuzv. gosp. dr. Wlašić za novi muzej plastičkih umjetnosti u Budimpešti tri slike, i to „Predstavu Dubrayke od V. Bukovca“, „Četiri sriemska mučenika“ od C. Medovića i „Circa“ od B. Čikoša, prve dvie posredovanjem hrv. vez. vlade. I tako će tri slike naših umjetnika riesti dvorane novog muzeja u Budimpešti, kao svjedoci umjetničkog razvitka u Hrvatskoj od novije doba. Na godinu obdržavat će se u Kopenhagenu u Danskoj i u Berlinu umjetničko izložbe, te se je tajnik istih gosp. prof. Klein obratio ljubeznim pismom na našega slikara gosp. C. Medovića s pozivom, da svi njegovi hrvatski drugovi sudjeluju na godinu kod spomenih izložba, u kojih će biti za njih, ako se odazovu, rezervirane posebne dvorane.

Spisnik Radoslavu Lopašiću. U Karlovcu se je ustrojio odbor u svrhu, da se dičnom hrvatskom povjestničaru pokojnom Radi Lopašiću u Karlovcu podigne spomenik, pa je po svem hrvatskom narodu razasiao proglaš, da se što više novca skupi; da spomenik bude što dostojniji nezaboravnog pokojnika. Mi se ufamo, da na će nijedno imućnjeg Hrvata biti, koji ne bi zrtvovao koju svotu za spomenik onoga, koji nam je onako ljepo opisao mnoga stranica nase prošlosti Lopašić je prvi historičar uz velikoga Bačkoga i Kukuljevića, stoga braćo na pesao, jer

Rod bo samo, koj si mrtve štuje, Na prošasti budućnost si snuje!

Prinosi se šalju g. Vladimira Parabl, trgovcu u Karlovcu, a i naš će list dragovoljno prinose primati, imena darovatelja objelodaniti i novac na određeno mjesto poslati.

Sjajno materijalno stanje slovenskoga (to vriedi i za hrvatskoga. Op. ured.) pučkoga učitelja na koncu prosvjetljenoga deset-najstoga stoljeća. (Govoril pri glavni skupšćini „Zavez“ u Opatici dne 20. avgusta 1896. leta Jernej Ravnikar, nadučitelj u Mokronogu.

Slavno predsjedništvo učiteljske „Zavez“ priposlalo nam je govor g. Ravnikara o više navedenom predmetu, sa molbom, da gau našem listu pribiđemo, što ćemo učiniti čim prije, pa bilo i na dva puta.

„Vienc“ br. 45. od 7. studenoga t. g. izišao je u ovom sadržajem: Veliki petak na Cresu. Spjevao Hugo Badalić. — Pribina. Historijska drama u pet činova. (Nastavak). — Hrvatskoj Spjevao August Harabasić. — Pod svijećom. Napisao Richard Kalinić-Jeretov. — Sierra-fatski pjesnik. Critica; napisao ju Bret Harte, s englezkoga preveo. I. Ceboci. — Kratkotrajna sreća. Pripovijest D. V. Grigorovića, preveo Milan pl. Mareković. (Nastavak). — Cragovići. Historično-romantična silidica. Napisao Prokop Chocholouček. Preveo K. Svršetak. — Jeronim Savonarola. Piše dr. Dana Gruber. (Nastavak). — Križarska vojna Eralla Andrije II. Napisao Rudolf Horvat. (Nastavak). — Listak: K silici. Književnost. Umjetnost. Svastice. — Silke: Zeljezna vrata na Dunavu. — „Vienc“ izlazi svake sabote na dva arka. Čiena nu je na čitava godinu poštom 7 for. inače 6 for. — Svi do sada izišli brojevi mogu se dobiti.

Listnica uredništva. Gosp. M. B. R. u P. Liepa hvala na podarcenom obćiku!

Listnica uprave. G. g. M. Perkovac i Ant. Kerlević — sv. Nedelj. Opet vratilo nam se zamoljena pošta Vite listove a kad se pojavio za priduzimo kod ravnateljstva, rekoste nam; da

onaj, koji stanuje u mjestu pošte, nemože sam držati novis ako nema svojeg ormarica, za koj mora plaćati posebnu pristojbu. One „formis“ i u pošti da vriedi nam na tudjine ili se odupno; za svaki broj da valja plaćati, prć pristojbu. Biti će najbolje ako se tri tamo štite pik da vam šaljemo listove na jednoga istomja Vas. Zvili!

Priposlano. Častno Ravnateljstvo Naše Sloge u Trstu.

Prosim da polag § 19 zakona vrhu škakanja, da upisete u dojrnicu „Našu Sloge“, sliedeću:

Retifiku: Na dopis 19 t. mj. utiskanu u našu Sloge dne 22 Oktobra 1896.

Nije istina, da se našim vlasti za učiteljicu u Nerezinah.

Nije istina, da sam nekoga sili javno niti tajno mamula da upise die- u i talijansku školu.

Nije istina, nego grdna laž, da sam ja nikom kazala: Što sam vam ja učinila, da nećete u mene pošijati vasu djecu?

Nije istina, da sam ja nikomu spominjala Ivana Lekića (Cumesić).

Kol mogla sina bio je vazda i drugi svidik, kako po zakonu.

Nije istina, da je moj sin, samo nika dneve, nego vazda, pjevao hrvatski i talijanski s' guslom.

Nije istina, da je on nikada svirao armoniku, ni putem ni u krčian.

Nije istina, da ga je ostavila vila talijanska, jer od desete godine stanovao u Nerezinah, i njemu prijatelji budu svi od njegove dobe (godisć).

Nije istina, da mu je otac molio Pricašnoga Muzkardina, da pita za njega pomoć od drugih Svećenika.

Oprostite ako nije dobro složena retifika, ali nadam se da će Te me razumiti. Za svom časju **Katarina Zett** preuzeta učiteljica. Nerezine, 27 Listopada 1896.

*) Tiskamo gornje priposlano nepromjenjeno i bez ikakv odgovornosti prepunjavaj g. dopisniku, da ispravi bilo svoje, bilo tudje pogriehke. Op. Ured.

Javna zahvala. Kao što su nam naši mili sugrađani izkazali prigodom prerane smrti našeg premiloga sina, odnosno brata, nezaboravnog našeg Otkavija toliko ljubavi i sućutstva, istotako sjetili se i mnogobrojni znanci i prijatelji naši nesrećnog Otkavija i prigodom netom mimihih blagom Svih S. oćih i s' ih daš lana. Naša duboka rana zakravalja je opet, ali gledajući onoliko sućut i onakru ljubor do nezaboravnog nam pokojnika od svih onih, koji mu urešije, okitiše i posjetije prerani grob, ostasmo do dna duše dirnuti, te ne možemo od maaje, a da se ovim putem svim pokojnikovim i našim prijateljem, znancem i dobroćiniteljem najsrdačnije ne zahvalimo.

Do smrti naše sračna hvala svim Van — čestiti i dobri Hrvati!

U Malom Selu, na 8. novembra 1896. Za učvlijenu majku i za sebe **Anka Ostroman.**

Javna zahvala. Plemeniti gospodin Lika r, trgovcu u Gorići podario je siromašnjoj djeći hrvatske škole u Buzetu 1000 (tisuće) pisamaka, na čem mu se najljepše zahvaljuje **Ravnateljstvo hrvatske škole** Buzet, dne 8. studenoga 1896. **Jos. Bačić** ravnajući učitelj.

Josip Martinis Dr. sveukupnog liječništva, specialista za bolesti oćija; bivši pomoćnik profesora Schaubela za oćne bolesti u Betu. Stanuje Via S. Lazzaro br. 17, II. kat. Prima bolestnike svaki dan od 11-1/2 do 3 sata poslije podne; jedan sat lieči badava uboge.

DROGERJA na debelo i drobno **G. B. ANGELI** TRST Corso, Piazza della Loggia 1. Odklivanova tovarna općihov.

Velika zaloga oćjanjih barr, lastni izdelak. Leak za koćje, a Angleskoje i Francije Namjelo itd. Velika zaloga finih burr, (in tabetti) za silikaje, po ugodnij cenah. Leak za parkete in podo.

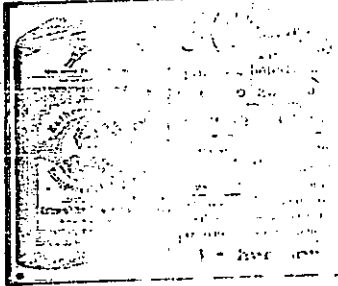
Mineralne vode is najbolj znanih izvora; kakor tudi romanjsko šrepto za napojanje tri.

Na znanje!

Sva ona gospoda trgovci u Trstu, Istri i t. d., koji bi želili imati obavijesti glede vrsti crnoga vina i opola na otoku Hvaru, u obćini hvarskoj i takodjer glede vrstnoće i finoće maslinova ulja, neka se obrate podpisanomu.

Sa štovanjem
Anto Pandol-Dulčić.

Brusje, otok Hvar.

FILIJALKA

C. Kr. Priv. avstr. kreditnoga zavoda
za trgovino in obrt u Trstu.

Novci za vplaćila.

V vrstu papirjih na 30-dnevni odkaz 2%,
4-dnevni odkaz 2%,
6- 2%,
8- 2%,
10- 2%,
12- 2%,
15- 2%,
18- 2%,
20- 2%,
25- 2%,
30- 2%,
3- mjesalni 2 1/2%,
6- 2 1/2%,
9- 2 1/2%,
12- 2 1/2%,
15- 2 1/2%,
18- 2 1/2%,
20- 2 1/2%,
25- 2 1/2%,
30- 2 1/2%,
3- mjesalni 3%,
6- 3%,
9- 3%,
12- 3%,
15- 3%,
18- 3%,
20- 3%,
25- 3%,
30- 3%

Za pisma, katera se moraju isplaćati v sedanjih bankovnih avatr. velj., stopnje nove obrastne takse v krepost s dnem 5. februara, 9. februara in odnosno 2. marta t. l. po dočasnih objavah.

Okružni oddel.

V vrstu papirjih 2% na vaiko svoto.
V naplacenih brez obrast.

Nakaznice

za Ducej, Pragu, Pešto, Brno, Lvov, Tropravo, Beke, kakor za Zagreb, Arad, Bielitz, Gobleng, Gradec, Sibinj, Inomost Celovec, Ljubljana, Linc, Olomuc, Reichenberg, Saaz in Solofograd, — b e z troškoy

Kupnja in prodaja

vrjednosti, diviz kakor tudi vrvoćenje kuponov svoti odbitku 1% provizije.

nkazo vseh vrat pod najumestnijimi pogoji.

Predujmi.

na jamčevce listine pogoji po dogovoru. Kredit na dokumente v Londonu Parizu, Bernu, linc, a v drugih mestih — provizija po jako umestnih pogoji.

Kreditna pisma na katerokoli mesto.

Vložki v pohranu.

Sprejemajo se v pohranu vrdočnosti papirjih, zlat ali srebrni denar, inozemski bankovci itd. — po pogođbi.

Naša blagajna izplaćuje nakaznice narodne banke Italijanske i Italijanskih frankih, ali pa po dnevnom kursu.

Trst, 2. februara 1896.

U ljekarni E. Tomaja nasljednik

A. WINGER

u Zagrebu, Ilica broj 12.

dobivaju se osim svih ostalih lijekova nekeji obće prokušani i vrlo koristni osobite preparake vrijedni lijekovi:

Mazilo proti kostobolji ili protinu, reuma, kraljanja i tiganju u kostih, ukočenosti ili grčevom u šilah, boli u kukovih i kraljacih, kostenom pogoncu, probadanju, svakovrstnim narezam. — Cijena 80 novč.

Sladka voda za kašalj ili breh i za prsa, kojim se lieči kašalj, prehlada ili katar u prsah, plućih, teško dišanje, promuklost u glasu, sipljivost. — Cijena 80 novč.

Pojačeni željezoviti sirup djeluje proti slabosti, bijedoci, akrofobnosti, podbahlosti, djetinjoj kraljivosti, ženakim bolestim, slabokrvnosti, nemoci. — Cijena štalić 1 for.

Pojačene švedske kaplje ili švedska živorna tinktura (Lebensessenz). Ovim se glasovitim sredstvom očišćuje krv i zlatocena, popravlja i okrepiluje želudac i ublažuje glavna bol, olakšava težnja ili mučnina, tjera napuhlost i vjetro, odklanja se bol u štitci, želudacne grčeve, funkcije grmolica ili simlica, zavijanje ili grčevje u trbuhu. Tko ovu tekućinu djelujuću švedsku takturu redovito pije, sačuvat će si zdravlje, jačenu snagu i spriječiti razne bolesti. — Cijena štalić s naptukom 60 novč.

Prah za blago ili za marvu, koji svakomu porućam za konjski keš ili kašalj, za volove, krave i svinje, za lagano čišćenje, za objavljanje želudca i, probave, kada blago nešto rado iderati, pa se napuhuje. Kravo davaju od njega više i boljšega mljeka, konji postaju čiji i jači. — Cijena jednom omotu 48 novč.

Švajcarske pilulice, najjeftinije sredstvo za čišćenje i čišćenje, za otvaranje proti apoplektim, navali krvi u glavu i prsa, tromosti ili težini. — Cijena štalić 70 novč.

Mazilo za blago osobito za kosje i volove proti koštanu, ukočenosti i oteklini pešje težkog napora, za objavljanje i okrepilvanje žila i žilava. — Jedna flaša 60 novč.

Tekućina proti izpadanju vlasi odvrće i hrani korijenje vlasi, odstranjuje prbnti i pospješuje rast kosa. — 1 flaša 50 n.

Mast proti lišaju, krtam, perućal i ospitnam. — Jedan lontić 50 novč.

Fine parfume, mirisave vodice, razne pomade i boja za farbanje kose, da sieđe kose pocrne, fine sapune, praške za gospodje, sredstva za poljepšavanje; praške za čišćenje zubi, tjestine za zube, od kojih zubi pobjeljuju.

Spužve za umivanje, kefice za zube.

Razne sprave iz kaučuka, bandaže, povere za rane, pojase, kirurške sprave.

Ruskog čaja, finog Jamaika-Ruma, Malaga-vina, franczckoga Cognaca.

ZALHA MINERALNIH VODA.

Sve po novinah oglašene medicinske specijalitate.

Tko naruči za pet forinta vrijednosti, plaćam sam poštarinu.

Antiseptična voda za usta i zube sačinjavaju se od kvačenja, zapriekuje i ublažuje zabobolja, ublažuje maso oko zubi, razprikavaju neta, uklanja nengodač voj. — 1 flaša 60 novč.

Fina smrekova esencija (Fichtennadel Esenz) za čišćenje i razkuilvanje zraka u sobah, za dišanje i za plućobolue. — Po 50 novč.

Antisutin. Prah proti zmoeju ili potu, proti zajedinj. — Štalića 50 novč.

Tinktura za kurje oči izvratno sredstvo. — Cijena 50 novč.

Dra. Spitzera pomast za lice proti sunčanim pjegam, macejem, raznim pjegam ili flekovom, odstranjuje prekomjerno rumenilo lica i nosa, brapravost, ospitnost na licu; protivnja gladkošt, njeznost; bjelocil i šmudu obraza i ruku. — Cijena većem lontiću 1 for. — K tomu spada još boraksoz sapuna po 40 novč.

Puder-Eglantine. Najbolje sredstvo za poljepšavanje i pomladivanje lica te poveri neškodljiv i ugodnog mirisa. Nagradjeno na parizkoj izlozbi zaštarinom diplomom. Dobiva se u bojah: bijeloj, ružičastoj i žutkastoj. — Cijena kuilji 1 for.

Savon Eglantine. Najfiniji sapun od svih sapuna. On ostavlja je od najčistijih tvrdi, a odlikuje se varedno ljubkim mirisom. Jedan komad stoji 60 novč.

Mirisna žesta za sobe kaditi, nekoliko kapi prengodač miris. — Flašica 80 novč.

Otrov ili čemer za stienice ili kimake. — Flašica 50 novč.

Antifebrile od Rodinisa proti groznici ili simlici. — Manja boćica 70 novč.

Polibronov sirup po dru. Nikoll Selaku lieči nespiješno bolesti žilava, nepokoj, glavobolju, trzanje, blateraju, zaščnu, razne grčeve. — Cijena 1 for. 50 novč.

Ljekovito Pepsinovo vino proti želudacnom kataru, lošoj probavi. — Cijena 1 for.

Seker Extrakt za bolest jetara i slezene.

— Cijena 1 for. 25 novč.

Sve vrsti

tambura

dobivaju se kod tvrdke

J. Stjepušin

SISAK

Cijenike šaljem na zahtjev svakomu franko.

„Tržaška posojilnica in hranilnica“

(registrirana zadruga s ograničenom jamčevinom)

u Trstu Via Molin piccolo br. 1, I. kat

(blizu nove poštanske zgrade.)

Daje posude na ukuplje uz 5 1/2%, na mjenice po 6 1/2% na zaloge po 7 1/2%. Prima štodovne uložke uz 4 1/2%. — Ureduje svaki dan od 8-12 sati prije podne i od 3-4 sata poslje podne, a u nedjelju i u praznici od 10-12 sati prije podne. Isplaćuje se svaki ponedjeljak od 11-12 sati prije podne i svaki četvrtak od 8-4 sata poslje podne. Glavne dionice vrijede 300 kruna. — Zadruga dionice mogu se plaćati u mjesecnim obrnch po 1 for. a vrijedi svaka 10 for.

Velika lutrija u Inomostu po 50 novčica.

Glavni zgoditak

75.00

krunah.
U gotovom sa 20% odbitka.

Srećke po 50 novč. preporuča: Giuseppe Bolaffio, Alessandro Levi, Mandel & Co, Girolamo Morpurgo, Ign. Neuman, Marco Nigris, Enrico Schifmann.

Sve strojeve za poljodielstvo i vinogradarstvo.

Cijene iznova snižene

Preše za grozđe, diferencialni sustav

Ovaj sustav preša ima najveću listujuću moć od svih drugih, ma kojih mu drago bilo prešah.

Preše za masline, hidrauličke preše, štrcaljke proti peronospori, Vermorelov sustav;

ove moje štrcaljke su poznate kao najbolje i najčistije; automatične štrcaljke; maslinice sa spravom za mliti jagode, preše za sieno, triere itd. tvori u najboljem proizvodu

Ig. Heller, Beč
Il/21 Praterstrasse 49.

Cijenike i svjedocbe gratis! — Čuvati se kontrafakcija! — Trože se zastupnici!

